

A HADTUDOMÁNY 2013/1. online lapszámában megjelent tanulmányok (http://www.mhtt.eu/hadtudomany/2013_e_1.html)

BIZTONSÁGPOLITIKA SECURITY POLICY

Ligetvári Krisztina:

Magyarország vízbiztonsági problémái a világ- és
Európai Unió tendenciák tükrében

REZÜMÉ:

Vízgazdálkodási szempontból Magyarország egyedülálló helyzetben van: ugyan jelentősek a hazai vízkészletek, ám igen sebezhetőek is, vízfolyásaink vízkészleteinek több mint 90%-a a határon túlról érkezik. A külföldről érkező vizekre épülő vízkészlet-gazdálkodás jelentős kockázattal jár.

KULCSSZAVAK:

Vízbiztonság, természeti környezet, konfliktus.

Ligetvári, Krisztina:

WATER SECURITY PROBLEMS IN HUNGARY IN COMPARISON WITH EU AND WORLD TENDENCIES

ABSTRACT:

Hungary has an exceptional case in reference to the water management: the country possesses considerable water resources however they are rather vulnerable and above that, 90% of them are originated from outside the country. Water-resource management that is based on water arriving from abroad has significant risks.

KEY WORDS:

Water-security, natural environment, conflict.

Lipusz Éva:

A Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezete

REZÜMÉ:

A Szovjetunió felbomlása után a posztszovjet térségben biztonsági vákuum keletkezett. A szovjet utódállamok a civilizált szétválást a Független Államok Közössége létrehozásával kívánták lebonyolítani, a katonai-biztonsági együttműködés céljából pedig 1992-ben aláírták a taskenti szerződést, vagy más néven Kollektív Biztonsági Szerződést. Az évek során a közös célok és kihívások szorosabbra fűzték a tagok közötti kapcsolatot, amely 2002-ben a Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezetében intézményesített formát öltött, és azóta jelentős fejlődésen ment keresztül.

KULCSSZAVAK:

Kollektív Biztonsági Szerződés Szervezete, Független Államok Közössége, posztszovjet térség, katonai együttműködés.

Lipusz, Éva:

THE COLLECTIVE SECURITY TREATY ORGANIZATION

ABSTRACT:

After the collapse of the Soviet Union, security vacuum appeared in the postsoviet space. The USSR's successor states wanted a civilised disunion with the help of the Commonwealth of Independent States. For military security cooperation, they signed a treaty, the Collective Security Treaty in Tashkent in 1992. Due to their common aims and challenges, the members have developed close relations, and they established a new organization, the Collective Security Treaty Organization in 2002 and during the last years the CSTO passed through a remarkable development

KEY WORDS:

Collective Security Treaty Organization, The Commonwealth of Independent States, postsoviet space, military cooperation.

Vizi Sándor:

A szuperhatalmak hidegháborús stratégiája, kilátások a kétpólusú világrend felbomlása után

REZÜMÉ:

A nemzetközi politika minden szereplője céltudatosan a saját érdekei következetes érvényesítésére törekszik. A morálisan jól hangzó jelszavak ellenére minden politikai törekvés mögött gyakorlatias célok húzódnak meg. A nemzetközi rendben a versengés természetes állapot. Napjainkban a világ nem az egységes világrend, hanem a többpólusú berendezkedés felé fejlődik. A multipoláris világrendben a hatalmi rivalizálás része a nemzetközi politikának. Ennek ellenére a világ működése nem lesz azonos az eddig megismert formákkal. A nukleáris fegyverek szerepe a nagyhatalmi státus szimbólumaként megmarad és az azokat birtokló államok száma is nőni fog. A ma ismert nemzetközi szervezetek szerepe valószínűleg tovább gyengül. A NATO jelenlegi formájában és politikai szerkezetében 1989-re betöltötte azt a funkcióját, amiért tulajdonképpen létrehozták és jelenlegi formájában nem összeegyeztethető az egységes Európa gondolatával. Egy külső hatalom által vezetett katonai-politikai szervezet keretein

belül nincs önálló katonai képesség és saját védelmi képességek nélkül nincs valóban önálló politika. Egy állam, vagy államcsoport, amely e tekintetben egy másik hatalomra van utalva, alárendelt szerepet játszik.

KULCSSZAVAK:

Terrorizmus, állam, hadsereg, politika, politikai nyomás, hadviselés, háború, hidegháború, katonai cél, nemzetközi rend, stratégia, nemzetközi politika, katonai erőszak, stratégiai egyensúly, interkontinentális rakéta, helyi háború, egypólusú világrend, multipoláris világrend, katonai erőviszonyok, nagyhatalom, szuperhatalom, atomfegyver, támaszpont, földrajzi térség, stratégiaváltás.

Vizi, Sándor:

**THE STRATEGY OF THE COLD WAR SUPERPOWERS, PROSPECTS
AFTER THE COLLAPSE OF THE BIPOLAR WORLD ORDER**

ABSTRACT:

All actors of international politics seek purposefully to uphold their own interests consistently. Despite moral-sounding slogans, pragmatic political goals can be found behind all the efforts. In international order, competition is a natural state. Nowadays, the world is not a united global system, but also developing to a multi-polar arrangement. In the multi-polar world order, the rivalry of power is a part of international politics. In spite of this, the function of world will not be the same as the operation of previously known forms. The role of nuclear weapons remained as a symbol of great power status, and the number of possessive states will grow. Role of present international organizations are likely weaken further. By 1989, NATO, in its present form and political structure, reached the function, for it actually was created and in its current form could not be compared with the idea of a united Europe. Within the frameworks of a military-political organisation, led by an external political power, there is not an independent military capacity and real independent policy doesn't exist without own defensive capacities. A state or a group of states, which depends on an another power, has a secondary importance.

KEYWORDS:

Terrorism, state, army, policy, political pressure, warfare, war, military target, cold war, international order, strategy, international politics, military violence, the strategic balance, intercontinental missiles, local wars, unipolar world order, multipolar world order, military balance of power, great power, super power, nuclear weapons, base, geographic relevance, strategic change.

**HADTUDOMÁNY–HADÜGY
MILITARY SCIENCE–MILITARY AFFAIRS**

Ács Tibor:

Az MTA Hadtudományi Bizottság megalakulása és fejlődése

REZÜMÉ:

Megemlékezés a Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottsága fennállásának 130. évfordulója alkalmából szervezett ünnepi rendezvényen.

KULCSSZAVAK:

Magyar Tudományos Akadémia Hadtudományi Bizottsága, évforduló, hadtudomány.

Ács, Tibor:

THE FORMATION AND DEVELOPMENT OF THE HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES (MTA) COMMITTEE ON MILITARY SCIENCE

ABSTRACT:

Commemoration of the 130th anniversary of the Hungarian Academy of Sciences Committee on Military Science.

KEY WORDS:

Hungarian Academy of Sciences Committee on Military Science, anniversary, military science.

Szegő László:

A stratégiai kultúráról

REZÜMÉ:

A stratégiai gondolkodók régóta kutatják azokat a tényezőket, amelyek hatást gyakorolnak a stratégiai döntésekre. A kultúrát is e tényezők közé sorolva, Jack Snyder 1977-ben megalkotta a stratégiai kultúra fogalmát, lendületet adva az ez irányú kutatásoknak. Az elmélet fejlődése során különböző irányzatok alakultak ki, melyek közös jellemzője, hogy a kulturális jellemzők stratégiai viselkedésre gyakorolt hatását vizsgálják. Az Amerikai Egyesült Államok és a NATO iraki és afganisztáni szerepvállalása tovább erősítette a kultúra, mint tényező fontosságát a katonai műveletek különböző szintjein és a stratégiai gondolkodásban. A cikk áttekinti a stratégiai kultúra elméletének fejlődését, és Alastair Iain Johnston csoportosítását alapul véve jellemzi a különböző irányzatokat. Áttekinti az egyes generációkhoz tartozó kutatók munkáinak főbb eredményeit, erősségeit és gyengeségeit, részletesen tárgyalva a csoportosítást elvégző Johnston kutatásait. A szerző megállapítja, hogy a kultúra a stratégiai gondolkodás egyik meghatározó elemévé vált, ugyanakkor a stratégiai döntésekre gyakorolt konkrét hatásainak azonosítása még a mai kutatókra vár.

KULCSSZAVAK:

Stratégia, kultúra, hidegháborús stratégiák, stratégiai elméletek, stratégiai gondolkodás.

Szegő, László:

ABOUT STRATEGIC CULTURE

ABSTRACT:

Strategists have been researching those variables that may have effects on strategic choices for a long time. In 1977 Jack Snyder, marking culture as one of those variables, created the notion of strategic culture and gave impetus to research in this area. During the evolution of his theory several schools had developed that tried to identify the influence of culture on the strategic behaviour of a state. Involvements of the United States and NATO in Iraq and Afghanistan further strengthened the importance of culture as a factor on the different levels of military planning and in strategic thinking. The article reviews the development of strategic culture theories and based on the categorisation of Alastair Iain Johnston describes the characteristics of the different schools. It also reviews the conclusions, strengths and weaknesses of the scholars' works in distinct generations thus giving a detailed analysis of Johnston's findings. The author found that culture has become a defining element of strategic thinking, but there is still room for researchers to study and identify the concrete effects of culture to the strategic choices.

KEY WORDS:

Strategy, culture, Cold War strategies, strategic theories, strategic thinking.

HUMÁNERŐFORRÁS-FEJLESZTÉS
HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

Magyar Ildikó:

A katonai pályára irányítás rendszere 1975 és 1985 között

REZÜMÉ:

A szerző – PhD-értekezésének megalkotása részeként – az érdeklődő olvasók elé tárja a Magyar Néphadsereg 1970-es években végrehajtott példátlan ütemű minőségi fejlesztése következtében kialakult kádergondok megoldására irányuló erőfeszítéseket. A katonai felső vezetés a vizsgált évtizedben kétszer volt kénytelen meghatározó döntést hozni a minőségi tiszti-, tiszthelyettesi állomány megteremtésére irányuló pályára irányítási rendszer tökéletesítésére. Ennek során születtek lényegi döntések, amiket azonban gyorsan túlszárnyaltak az újabb igények. Ez a tanulmány nemcsak bemutatja a személyügyi munka történetének egy fontos szeletét, de néhány gondolattal – esetleg a kudarcból levont tanulsággal – elősegítheti napjaink toborzómunkájának további sikerességét is.

KULCSSZAVAK:

Katonai karrier, katonai vezetők, Magyar Néphadsereg, felső vezetés, képzett tisztek és tiszthelyettesek.

Magyar, Ildikó:

SYSTEM OF ORIENTATION TOWARDS MILITARY CAREER BETWEEN
1975-1985

ABSTRACT:

The Author – as a PhD-student – reveals the efforts aimed the lack of appropriate qualified military leaders, caused by the unprecedented development of the Hungarian People’s Army in the 1970s. The higher leadership of the military was forced to take substantive decision twice in the studied decade, in order to ensure the improvement of initiation in the system of orientation towards producing qualified officers and non-commissioned officers (NCOs). During this process substantive decisions were taken, which rapidly were exceeded by recent claims. This study not only presents an important slice of the history of HR work, but with some thoughts – maybe by drawing lessons from the failures – it may facilitate the further success of today’s HR activity.

KEY WORDS:

Military career; military leaders; Hungarian People’s Army; higher leadership; qualified officers and NCOs.

KATONAI BIZTONSÁGI SZOLGÁLATOK **MILITARY SECURITY SERVICES**

Rácz Lajos–Bebesi Zoltán:

A nemzetbiztonsági oktatás tartalmi és formai változásai az NKE megalakulását követően

REZÜMÉ:

A nemzetbiztonsági felsőoktatás története. A minőségi nemzetbiztonsági felsőoktatás előfeltételei. A katonai nemzetbiztonsági szakirányú képzés kezdeti tapasztalatai. A nemzetbiztonsági intézményi rendszer változásainak visszatükröződése az oktatásban.

KULCSSZAVAK:

Nemzetbiztonsági felsőoktatás; nemzetbiztonsági szakirányú képzés; nemzetbiztonsági intézményi rendszer.

Rácz, Lajos–Bebesi, Zoltán:

CHANGES OF FORM AND CONTENT IN THE NATIONAL SECURITY EDUCATION AFTER THE ESTABLISHMENT OF THE NATIONAL UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE

ABSTRACT:

History of the higher education in national security. Prerequisites of the qualitative higher education in national security. Early experiences of the national security education. The reflection of the changes of the national security institution system in the education

KEY WORDS:

Higher education in the national security; national security education; national security institution system.

KATONAI ÉS HADIJOG **MILITARY LAW AND LAW OF WAR**

Tóth László:

Változó tendenciák a köztársaságkori Róma katonai büntetőpolitikájában

REZÜMÉ:

A köztársaság korában a hadseregben lévő büntetőpolitika sosem volt mindig egyforma, és számos eltérés figyelhető meg, ha összevetjük a köztársaság különböző periódusait. Maga a büntető eljárás menete és kivizsgálása kialakulása óta a katonák esetében gyakorlatilag mindvégig azonos képet mutat. A változás elsősorban kiszabott büntetések mértékében manifesztálódott, a hellenisztikus hatások és társadalom átalakulása miatt. A köztársaság utolsó századában a büntetések bizonyos csoportjában enyhülés figyelhető meg, továbbá a korábban büntetett egyes magatartások (mint például a homoszexuális tevékenység) fele nagyobb tolerancia irányul.

KULCSSZAVAK:

Római hadtörténelem , római jogtörténet, Római Köztársaság.

Tóth, László:

**CHANGING TENDENCIES IN THE PENAL POLICY OF THE
REPUBLICAN ROMAN ARMY**

ABSTRACT:

In the age of the Roman Republic, the army penal policy was never the same. Many differences can be observed if we compare the periods of the history of the republic. Since their formation, the penal procedure and the investigation in case of the soldiers did not practically change and showed a similar aspect. The alteration primarily manifested in the levels of punishments because of the Hellenistic impacts and the transformation of the society. In the last century of the republic, a kind of remission can be observed by certain punishments. Furthermore, some types of behaviour which had previously been punished were tolerated more (for example homosexual activity).

KEY WORDS:

Roman military history, Roman legal history, Roman Republic

**KATONAI MŰVELETEK
MILITARY OPERATION**

Resperger István–Kiss Álmos Péter–Somkuti Bálint:

Gerillaharc a betondzsungelben

REZÜMÉ:

Ahogy a világ urbanizálódik, számos felkelő mozgalom követi a vidéki lakosságot a városokba. A biztonsági erők kénytelenek követni a gerillákat. Föl kell készülniük arra, hogy a gerillákkal a nagyvárosok nyomornegyedeinek sikátoraiban, zsúfolt tömegközlekedési eszközökön, és forgalmas piacokon kell megküzdeniük, jelentős járulékos veszteségek és károk nélkül. Ugyanakkor az ellenőrzésük alatti teret kormányozniuk és igazgatniuk kell. Mindez számos különleges képességet kíván a biztonsági erőktől, megköveteli az alakulatok szervezeti struktúrájának módosítását és mindenképpen megköveteli bizonyos harcászati és hadművelési elvek módosítását.

KULCSSZAVAK:

Városi gerilla, városi terrorizmus, városi felkelés, felkelés elleni műveletek.

Resperger, István–Kiss, Álmos Péter–Somkuti, Bálint:

GUERRILLA WAR IN THE CONCRETE JUNGLE

ABSTRACT:

With the world's increasing urbanization many insurgent movements have followed the rural populations into the cities. The security forces have no choice: they must also follow, and prepare themselves to meet the guerrillas in the rabbit-warrens of city slums, on crowded public transport, and in

busy market places, and defeat them without causing significant collateral casualties and damage. At the same time, they must administer and govern the space under their control. This requires a lot of special skills among the security forces, requires adjustments in the organization of the forces themselves, and absolutely demands the modification of certain tactical and operational principles.

KEY WORDS:

Urban guerrilla, urban terrorism, urban insurgency, counterinsurgency.

Balogh Péter:

Az Operation Unified Protector felderítő tapasztalatai

REZÜMÉ:

2011-ben az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1973-as határozata alapján a NATO és szövetségesei fegyveresen beavatkoztak a civil lakosság védelmében Líbiában. A 222 napig tartó műveletben sikerült megakadályozni Kadhafi erőinek terrorját és a felkelők megdöntötték az ezredes negyven évig tartó uralmát. Az Operation Unified Protector hadművelet felfedte a résztvevő NATO hiányosságait, mind felszerelésben, mint a végrehajtási módszerekben. Ez az írás nyílt dokumentumok felhasználásával próbálja összegezni azokat a tapasztalatokat, amikből mindig érdemes tanulni.

KULCSZAVAK:

Operation Unified Protector, hírszerzés, elektronikai hadviselés.

Balogh, Péter:

INTELLIGENCE LESSONS LEARNED FROM OPERATION UNIFIED PROTECTOR

ABSTRACT:

In 2011, authorized by the UNSCR 1973 NATO and its temporary allies interfered in Libya in order to protect civilian population. In the Operation that lasted 222 days there was a success to halt the terror of Gadhafi's forces and the rebels finally overthrew the Colonel's regime after forty years. Despite the victory, the Operation Unified Protector also highlighted some shortcomings and deficiencies in NATO's equipment and TTPs. This paper using non classified documents will summarize the lessons learned that worth learning from.

KEYWORDS:

Operation Unified Protector, Lessons Learned, Intelligence, Electronic Warfare.

KULTÚRAKÖZI KOMMUNIKÁCIÓ CROSS CULTURE COMMUNICATION

Bezdán Györgyi:

Etnikai ellentétek és határviták a posztszovjet Közép-Ázsiában

REZÜMÉ:

A tanulmány az instabil közép-ázsiai régiót fenyegető biztonságpolitikai kockázatok két összetevőjét vizsgálja történeti kontextusba állítva. A három nagyhatalom – Oroszország, az USA és Kína – erőterében egyensúlyozó államok számára a múltból örökölt ellentétek és egymással ellentétes érdekeik lehetetlenné teszik az integrációt, ami pedig elengedhetetlenül szükséges lenne felemelkedésükhöz.

KULCSSZAVAK:

A közép-ázsiai régió, etnikai konfliktusok, határviták, biztonsági kockázatok.

Bezdán, Györgyi:

ETHNIC CONFLICTS AND BORDER DISPUTES IN THE POST-SOVIET CENTRAL ASIA

ABSTRACT:

The study examines two of the main elements of the security risks that threaten the unstable Central Asian region, in a historical context. For the countries balancing within the field of force of the three super-powers – Russia, the United States and China – their conflicts inherited from the past and their opposing interests make integration impossible, although it would be inevitable for their development.

KEY WORDS:

The unstable Central Asian region, ethnic conflicts, border disputes, the security risks.

Hetzmann Diána Anna:

Az alkalmazott antropológia haszna a CIMIC-műveletekben

REZÜMÉ:

A nemzetközi szinten zajló katonai műveletek sikerét nemcsak az alkalmazott fegyverek és harcászati módszerek befolyásolják, hanem az is, hogyan használjuk a társadalomtudományok, kiemelten a kulturális antropológia diszciplínáit, módszereit a katonai feladatra történő felkészítés és a feladat végrehajtása során. A Magyar Honvédség állományának külföldi misszióra történő felkészítésekor nemcsak a műveleti területek földrajzi, éghajlati, egészségügyi jellemzői, az ellenséges erők katonai jellemzői képezik a felkészítés tárgyát, hanem a műveleti területeken élő lakosság – emberek, családok, törzsek, nemzetiségek, vallási csoportok – kulturális viszonyai is. A küldetés helyszínén a Magyar Honvédség is működtet speciális – a missziós katonai és helyi civil szféra közötti segítő kapcsolatok kiépítésére hivatott – CIMIC-al egységeket. E tevékenység célja, hogy a területen kialakított kapcsolatok révén a civil feladatok, problémák megoldásával támogassa a katonai célok teljesülését. A támogatást konkrét projektek (például ivóvízellátás megoldása, iskola felújítása) szolgálják, a tevékenység és az állapotok, jellemzők értékelése folyamatosan zajlik, míg a befejező művelet mindig a visszacsá-

tolás kell, hogy legyen. A CIMIC-tevékenységről megállapíthatjuk, hogy sikerességének fokmérője a kultúra ismerete és az ismeretek alkalmazásának képessége; a sikeres CIMIC tevékenység egyik biztosítéka a katonai misszió sikerének.

KULCSSZAVAK:

CIMIC, kulturális antropológia, kulturális jellemzők.

Hetzmann, Diána Anna:

THE ROLE OF APPLIED ANTHROPOLOGY IN CIMIC OPERATIONS

ABSTRACT:

The successfulness of the international military operations is influenced not only by the applied arms and tactical methods, but also by the applied social sciences, especially the disciplines of the cultural anthropology during the preparation and the fulfillment of these operations. Part of the Hungarian military personnel's preparation for missions abroad is not only the familiarization with geographical, climate, health, and hostile forces military parameters but also with the cultural characteristics of the inhabitants (people, families, tribes, and religious groups) of the area of operations. On the scene also the Hungarian Defence Forces applies special CIMIC subunits for building and maintaining (supportive) liaison between the military and the civil sphere. The aim of this activity is to support the achievement of the military goals by using these liaisons to solve the civilian tasks and problems. This support is realized by implementing projects, fulfilling assessments and evaluations on a regular basis, and also closing all of these activities by feedback and control. Therefore CIMIC activity's effectiveness can be measured by the knowledge of the culture and by the adaptation of this knowledge; and the effective CIMIC activity is one of the factors which ensure the success of the military operations.

KEY WORDS:

CIMIC (civil-military cooperation), cultural anthropology, cultural characteristics.

Sztankai Krisztián:

A Kulturális antropológia a terror elleni háborúban

REZÜMÉ:

A kulturális antropológia, mint a társadalomtudományok azon ága, amely az elméleti módszereket és ismereteket a gyakorlatban felmerülő társadalmi problémák megoldásában alkalmazza, különösen alkalmas a missziós területeken végzett speciális kutatásokra. Alkalmazását módszertana és szemléletmódja teszi nélkülözhetetlenné missziós területeken, mert olyan információkhoz tud hozzáférni, melyekhez egy katona végzettségének megfelelően sajnos nem. A közlemény bemutatja, hogy a kulturális antropológia erőssége épp a terepen végzett kutatómunka és a naprakész ismeretanyag, melyet az Egyesült Államok hadereje már több évtizede sikeresen alkalmaz a felderítésben és a napi katonai műveletekben.

KULCSSZAVAK:

kulturális antropológia, empirikus tudomány, hadsereg, képesség, kutatás missziós területen, Human Terrain System.

Sztankai, Krisztián:

THE CULTURAL ANTHROPOLOGY IN WAR AGAINST TERRORISM

ABSTRACT:

Cultural anthropology is a branch of social science utilizing methods of theory and knowledge to solve practical social problems; therefore, it is suitable for special research in mission areas. Furthermore, the methods and concept of cultural anthropology makes its use indispensable in mission area, since it can provide access to such information that a soldier is not able to get due to his educational background. The strength of cultural anthropology roots in field research and an up-to-date database that have been used successfully by the U.S. Army for decades.

KEY WORDS:

Cultural anthropology, experimental science, army, ability, search on a mission field, Human Terrain System.

Varga Csilla:

A kulturális antropológia igénybevétele az Európai Unió szomáliai hadműveletében

REZÜMÉ:

A kulturális antropológia missziós területen segít megérteni és elfogadni a műveleti környezetet mind a civil, mind a katonai résztvevők számára. Szomália és az ottani klán-rendszer kiváló terepe a kultúranropológiának és a hadtudományi szegmensen át való elemzésnek. A klán-rendszer lehet az ellensúly is a kalózkodás leküzdésében. Az EUNAVFOR Atalanta során világossá vált, hogy a tengeri jelenlét és a partok, illetve szállító hajók védelme csakis szárazföldi műveletekkel együtt lehet hatásos. Az EUNAVFOR Atalanta, haditengerészeti műveletben ezért 2012 óta szárazföldi tevékenység is folyik, amelyben a feladatok sikeres végrehajtása érdekében létfontosságú e csoportok feltérképezése és jellemzőinek megértése.

KULCSSZAVAK:

Kulturális antropológia, civil-katonai együttműködés, EUNAVFOR Atalanta, klán-rendszer.

Varga, Csilla:

THE USE OF CULTURAL ANTHROPOLOGY TO THE MILITARY OPERATION OF THE EUROPEAN UNION IN SOMALIA

ABSTRACT:

Application of the cultural anthropology in military sciences has the aim to fulfill the requirement to understand better the mission environment both for civilian and military participants. Clan structure and system in Somalia is complex, good ground for cultural anthropology and military sciences on a special segment. Clan structure is cause and also could be counterweight of piracy in the region. In the EUNAVFOR Atalanta maritime operation since 2012 there is a land activity, especially on CIMIC area, the clan structure's mapping. It could be main factor in the success of the operation.

KEY WORDS:

Cultural anthropology, civil-military cooperation, EUNAVFOR Atalanta, clan system.

VÉDELEMGAZDASÁG DEFENCE ECONOMY

Király László–Pataki János:

Egy multinacionális nagyvállalat kritikus infrastruktúrájának illeszkedése a hazai (vertikális és horizontális) kritikus infrastruktúrákhoz

REZÜMÉ:

Egy multinacionális nagyvállalatnál, amelynek exportvezérelt termelése az ország GDP-jének is meghatározó eleme, különösen fontos a termelési folyamatok biztonsága. Egy új termelőegység indítása során, már a tervezés első fázisától kezdve fontos szempont a biztonsági feltételrendszer kidolgozása. Ennek során összhangba kell hozni a külső szabályozókban általánosan megfogalmazott biztonsági követelményeket az adott beruházás költségkeretein belül megvalósítható „szükséges” biztonsággal. Ez egy optimum kereső folyamat, ahol a biztonság olyan közös érték, amely a külső és belső partnerek számára egyaránt fontos.

KULCSSZAVAK:

Biztonság, beruházás, kritikus infrastruktúra, multinacionális nagyvállalat.

Király, László–Pataki, János:

A MULTINATIONAL COMPANY'S CRITICAL INFRASTRUCTURE'S CONNECTION WITH DOMESTIC CRITICAL INFRASTRUCTURE BOTH VERTICALLY AND HORIZONTALLY

ABSTRACT:

The security of production processes is a priority feature for a multinational company which export output volume plays a decisive role for the country's GDP. Security aspects must be considered from the beginning of the planning phase of a new production unit. The system of security has to be worked out and the conditions specified by the external rules and regulations and the „necessary security” developed within available investment's budget. This is always an optimum-seeking process where security is a common value for both of their external and internal partners.

KEY WORDS:

Security, investment, critical infrastructure, multinational company.

FÓRUM FORUM

Bányász Péter–Orbók Ákos:

A NATO kibervédelmi politikája és kritikus infrastruktúra védelme a közösségi média tükrében

REZÜMÉ:

Századunkra egyfajta paradigmaváltás figyelhető meg az információs hadviselés terén. Az informatika terén végbemenő változások új kihívások elé állítják a nemzetek biztonságát. Jelen tanulmány azokat a veszélyeket kívánja bemutatni, melyeket egy kibertámadás jelenthet egy ország kritikus infrastruktúrájára. A támadók csupán számítógép-hálózatok felhasználásával, anélkül, hogy konvencionális hadviselést alkalmaznánk, a „digitális kőkorszakba” bombázzhatják vissza a megtámadott országot. A szerzők arra tesznek kísérletet, hogy bemutassák azokat az új eszközöket, amelyekkel kivitelezhető egy ilyen támadás.

KULCSSZAVAK:

Kritikus infrastruktúra, kibervédelem, információbiztonság, közösségi média, NATO.

Bányász, Péter–Orbók, Ákos:

NATO'S CYBER DEFENCE POLICY, FURTHERMORE CRITICAL INFRASTRUCTURE PROTECTION IN THE LIGHT OF SOCIAL MEDIA

ABSTRACT:

To our century a kind of paradigm change can be observed in the field of information warfare. Changes in the information technology are generated new challenges in the security of nations. This study demonstrates the danger of a possible cyber attack at a country's CI. The attackers use only computer networks, without applying the conventional warfare, they could put the attacked country back into the "Digital Stone Age". The authors make an attempt to show the new tools, whereby can be carried out the above mentioned attack.

KEY WORDS:

Critical infrastructure, cyber security, information security, social media, NATO.

Dobák Imre:

Illegális migrációs helyzet Görögországban

REZÜMÉ:

A szerző tanulmányában az EU-tag Görögország illegális migráció kapcsán betöltött aktuális viszonyainak bemutatására vállalkozik. A probléma rendkívül aktuálisnak tekinthető, hiszen folyamatos migrációs nyomás nehezedik az Unió érintett határtérségére, a schengeni övezetre és hazánkra is. Görögország, mint az EU dél-keleti határainak őrzője, földrajzi elhelyezkedése révén kap fontos szerepet ebben a folyamatban. Mindeközben az Unió is különös figyelmet fordít az illegális migráció elleni küzdelemre és a határok biztonságára a térségben, amely együttműködési felület hozzájárulhat a komplexnek tekinthető problémakör eredményes kezeléséhez.

KULCSSZAVAK:

Illegális migráció, bevándorlás, biztonság.

Dobák, Imre:

ILLEGAL IMMIGRATION PROBLEMS IN GREECE

ABSTRACT:

In this article the author analyses the current situation of illegal immigration in the EU member Greece. The problem is considered to be relevant nowadays because of the permanent migration pressure on the borders of the European Union, the Schengen zone and our country as well. Thanks to its geographical location, Greece as the guardian of the European Union's south-eastern borders plays important role in this process. At the same time, the EU pays particular attention to fight against illegal immigration and to the security of its borders in the region which as a co-operation field may contribute to manage the complex phenomenon effectively.

KEY WORDS:

Illegal immigration, border security, Greece.

Opál Sándor:

Emlékezés a második világháború alatti antifasiszta ellenállás lengyel és magyar katona hőseire

REZÜMÉ:

68 éve fejeződtek be a II. világháború európai hadműveletei. Úgy tűnik azonban, még mindig kevesen tudják, hogy magyar katonák is részt vettek az antifasiszta ellenállásban. Nincs mód arra, hogy itt valamennyit felsoroljunk, ezért most csak néhány lengyel és magyar katonai ellenállóról írunk.

KULCSSZAVAK:

II. világháború, antifasiszta, lengyelek.

Opál, Sándor:

REMEMBERING THE ANTI-FASCIST RESISTANCE DURING THE SECOND WORLD WAR, POLISH AND HUNGARIAN MILITARY HEROES

ABSTRACT:

68 years ago the European military operations of World War II had finished. It appears, however, still few people know that there were Hungarian soldiers too, who took part in the anti-fascist resistance. There is no way to list them all here. So now we are writing about only some Polish and Hungarian military resisters.

KEY WORDS:

World War II, anti-fascist, Polish.

Orbók Ákos:

Tudásalapon a létfontosságú infrastruktúra védelméért (tudósítás)

REZÜMÉ:

Az új, globális kihívások megjelenésével szükségszerűvé vált olyan új eljárások kifejlesztése, amik révén megfelelő válaszokat lehet adni azokra. A konferencia szervezői és előadói magán és állami vállalatok képviselői voltak, akik az új és a hagyományos kihívások kezelésére mutatták be megoldásaikat.

KULCSSZAVAK:

kritikus infrastruktúra, cyber-biztonság, kríziskezelés

Orbók, Ákos:

KNOWLEDGE BASE FOR THE PROTECTION OF CRITICAL INFRASTRUCTURE

ABSTRACT:

The new global challenges became necessary to develop new methods which may be appropriate responses to them. The conference organizer and performer were undertaken by private and public representatives who presented their solutions of traditional and new challenges.

KEY WORDS:

critical infrastructure, cyber security, crisis management